

Zijn we verast of verrassen we?

Over vergrijzing en friskijkers

Door: Marieke van der Mooren

8 Enkele Chaldeeën namen de gelegenheid te baat en traden naar voren om de Judeeërs te beschuldigen. 9 Ze zeiden tegen koning Nebukadnessar: 'Majesteit, leef in eeuwigheid!

10 U hebt bevolen dat iedereen die de muziek van hoorn, panfluit, lier, luit, citer, dubbelfluit en andere instrumenten hoort, op zijn knieën moet neervallen en het gouden beeld moet aanbidden, 11 en dat ieder die weigert in een brandende oven moet worden gegooid. 12 Er zijn enkele Judese mannen aan wie u het bestuur over de provincie Babel hebt opgedragen, Sadrach, Mesach en Abednego. Deze mannen storen zich niet aan uw bevel, majesteit. Ze vereren uw goden niet en buigen niet voor het gouden beeld dat u hebt opgericht.'

Daniël 3:8-12

19 Nebukadnessar werd razend, en met een van woede vertrokken gezicht keek hij Sadrach, Mesach en Abednego aan. Hij gaf opdracht de oven zevenmaal heter op te stoken dan men gewoonlijk deed. 20 En hij beval enkele van de sterkste mannen uit zijn leger om Sadrach, Mesach en Abednego te knevelen en in de oven te gooien. 21 De mannen werden gekneveld en met kleren en al, met jassen, broeken en mutsen, in de brandende oven gegooid.

22 Omdat het bevel van de koning strikt was opgevolgd en de oven uitzonderlijk heet was gestookt, werden de mannen die Sadrach, Mesach en Abednego naar boven brachten door de uitslaande vlammen gedood. 23 De drie, Sadrach, Mesach en Abednego, vielen gekneld in de laaiende oven.

Toen sloeg de schrik de koning Nebukadnessar om het hart

24 Toen sloeg de schrik de koning Nebukadnessar om het hart. Hij stond haastig op en zei tegen de raadsheren: 'Wij hebben toch drie geknevelde mannen in het vuur gegooid?' Zij antwoordden: 'Zeker, majesteit.' 25 Hij vervolgde: 'Maar ik zie vier mannen vrij rondlopen in het vuur. Ze zijn ongedeerd en de vierde lijkt op een godenzoon!' 26 Nebukadnessar liep naar de deur van de brandende oven en riep: 'Sadrach, Mesach en Abednego, dienaren van de hoogste God, kom naar buiten, kom hier!' Toen kwamen Sadrach, Mesach en Abednego uit de vlammen naar buiten.

7 De satrapen, stadhouders, gouverneurs en raadsheren van de koning drongen naar voren. Ze bekeken de mannen en zagen dat het vuur geen vat had gekregen op hun lichaam. Geen haar op hun hoofd was verschroeid, hun jassen waren nog heel, er hing zelfs geen brandlucht om hen heen. 28 Nebukadnessar nam het woord. Hij zei: 'Geprezen zij de God van Sadrach, Mesach en Abednego, die zijn engel heeft gezonden en zijn dienaren gered. Zij hebben zich op hem verlaten, zij hebben het bevel van de koning genegeerd en hun lichaam prijsgegeven, omdat zij voor geen andere dan hun eigen God willen neerknielen of

buigen. 29 Daarom vaardig ik het bevel uit dat eenieder, van welk volk, welke natie of taal ook, die zich oneerbiedig uitlaat over de God van Sadrach, Mesach en Abednego, in stukken wordt gehakt en dat zijn huis in puin wordt gelegd, want er is geen god die kan redden als deze.' Daniel 3:19-29

De koning wilde Sadrach, Mesach en Abednego verrassen. Maar uiteindelijk verrasten zij de koning. Ze wilden niet knielen voor een beeld terwijl ze de consequentie kenden. Toch blijven ze bij hun besluit, ze gaan alleen voor God. Ze stáán ergens voor.

Sadrach, Mesach en Abednego waren niet de enigen die ergens voor stonden. Op deze foto zie je August Landmesser. Het is 1936 en op de werf waar hij werkt wordt een nieuw schip te water gelaten. De Führer zelf is hierbij aanwezig en iedereen verwacht zijn of haar heil van hem.

Maar August niet. Hij is verloofd met een Jodin en stáát ergens voor. Hij strekt zijn hand niet uit. Hij verwacht zijn heil niet van een Jodenhater. Hij wordt opgepakt en komt vast te zitten in een kamp. Later moet hij nog dienen in de oorlog en is hij in het laatste jaar van de Tweede Wereldoorlog overleden in een veldslag.

Of een ander voorbeeld, the tank man. Vijfentwintig jaar geleden was het onrustig in China en zorgden veel studenten voor oproer. Vele tanks werden ingezet om rust in de situatie te brengen. Deze man stáát ergens voor, letterlijk en figuurlijk. Voor het westen was dit een verrassing. Dat er opstanden waren, maar dat er ook mensen waren die daar tegenin durfden te gaan.

Ik weet niet wat er bij jou gebeurt als je dit soort verhalen hoort, maar ik krijg er een beetje een dubbel gevoel van. Aan de ene kant is het heel aansprekend, zijn het hele praktische beelden. Maar ik voel ook iets ongemakkelijks. Want het komt ook ineens heel dichtbij.

“ Want het komt ook ineens heel dichtbij ”

Het confronteert je met de vraag: ‘Wat doe jij?’ Wat zou ik doen als ik die vurige oven zag staan en moest kiezen tussen knielen of mijn dood? Wat zou ik doen als iedereen wel een groet brengt aan de Führer? Wat zou ik doen, zo staande voor al die tanks, die misschien wel dwars over me heen gaan rijden? Het heeft iets dubbels. Je vindt het fantastisch dat er

zulke mensen zijn. Maar... Ik ben geen held.

Zijn de bovenstaande mensen helden? Sadrach, Mesach en Abednego, zijn dat helden? August en de tank man, zijn dat helden? Ja, als wij kijken naar wat zij gedaan hebben kunnen we zeggen: 'Dat was een heldendaad.' Nee, het was niet hun motivatie om de held te zijn. Volgens mij had niemand van hen het voornemen om op die dag eens even de held uit te hangen. In die zin zijn het geen helden. Het waren mensen die ergens voor wilden stáán. En daar waren ze van overtuigd. Niet voor hun heldendom. Maar ze waren hun principes trouw. Trouw aan wat ze dachten. Trouw aan wat ze zeiden. Hun levenshouding wilden ze niet verloochenen. No matter what.

Als we nog eens terug gaan naar Sadrach, Mesach en Abednego. Dan zien we niet alleen deze drie mannen. Nee, we zien een vierde persoon. Een godenzoon. Een engel. Of een Christus, een verlosser. En ik denk dit de essentie is. Je staat nooit alleen. Je stáát nooit alleen. Voor je principes. Voor je uitspraken. Voor je levenshouding. Christus is heel dichtbij. Je mag weten dat er kracht zal zijn. We staan niet alleen als we blijven vasthouden aan onze principes. Zelfs tot in de meest extreme situaties.

Deze wereld is op zoek naar mensen die ergens voor staan. Veel mensen zijn verast tegenwoordig. Ze zijn grijs geworden. Onze omgeving is op zoek naar 'dwarsdenkers en friskijkers'. Mensen die niet zomaar overal in meegaan. Mensen die niet het ene na het andere principe los laten. Mensen niet die grijs zijn geworden. We mogen verrassen. We mogen ergens voor staan. We mogen dwarsdenkers en friskijkers zijn.

Maar waar sta je dan voor? We staan voor het feit dat we van nature zondig zijn. In iedereen zit het verkeerde, van nature. Maar het is Jezus die voor ons gestorven is en is opgestaan. Zodat we kunnen leven. Zodat we mógen leven. Als we daarvoor staan is dat al verfrissend voor onze omgeving. Dan hoeven er geen grote en ingewikkelde theologische verhalen bij gehaald te worden.

Niet alleen Nebukadnessar liet een beeld maken. Vrijwel iedereen heeft tegenwoordig ook zijn eigen beeld opgericht. Als we daar naar kijken zien we onszelf. Alles wat we hebben in het leven staat ten dienste van onszelf. Onze tijd, onze energie, het gaat allemaal naar onszelf.

Voor wie buig jij? Voor welke principes sta jij? En vooral, met wie sta je daar? Ben je verast of durf je te verrassen?